

Referat af HB-møde

Hovedbestyrelsen

Danmarks Naturfredningsforening

Date	12. september 2025
Time	09.30 - 16.00
Location	Masnedøgade 20, kælderen
Deltagere	Maria Reumert Gjerding, Christian Prip, Martin Vestergaard, Birgitte Marcussen, Michael Løvendal Kruse, Sebastian Haug Krab, Maria Mosegaard Mortensen, Mikkel Ejning og Jørn Jespersen
Afbud	Susanne Ogstrup, Sebastian Jonshøj
Sekretariat	Lars Midtby, Luise Sanderhoff Østerlund, Emil Nielsen, Jacob Mark, Mikkel Havelund, Søren Møllerup Dawe, Ida Marxen Søndergaard, Nina Larsen Saarnak, Jens La Cour og Rikke Friis Højland (referent)

1 - HB's egen tid

Der refereres ikke fra dette punkt.

2 - Budgetopfølgning Q2

**Luise Sanderhoff
Østerlund**

Indstilling:

HB skal godkende kvartalsregnskab for andet kvartal 2025.

Luise orienterede om budgetopfølgningen. Størstedelen af forskydningerne skyldes periodisering, altså at midlerne først bruges senere på året. Året begyndte med en betydelig negativ udvikling i DN's værdipapirer. Udviklingen går nu den rigtige vej, men der er fortsat et betydeligt negativt efterslæb.

Konklusion

HB godkendte kvartalsregnskabet.

Der blev spurgt til, hvilke typer af værdipapirer DN har. Sekretariatet svarede, at DN har en investeringsstrategi, som vi og vores investeringsrådgiver hos Nykredit følger.

Der blev spurgt, hvorfor det præcise medlemstal ikke kan oplyses. Sekretariatet svarede, at det nye medlemssystem er taget i brug for nylig, og vi skal være helt konsoliderede i, at medlemstallet systemteknisk udregnes på samme måde i det gamle og nye system, før vi går ud med et tal. Ledelsen lovede at dele medlemstallet så snart, det er afklaret.

3 - Aktivitetsplan 2026/2027

**Søren Møllerup Dawe,
Ledergruppen i DN**

Indstilling:

HB skal godkende udkast til Aktivitetsplan 2026/27, som herefter sendes i høring forud for repræsentantskabsmødet. HB skal desuden godkende behandlingen af forslagene fra organisationen.

Konklusion

HB godkendte AP2026-2027 med de nedenstående bemærkninger:

- Ift. landbrugsstøtten skrives det tydeligere frem, at det er et vigtigt område
- Ift. det internationale forhold vi os ikke bare til EU, men verden udenfor, herunder biodiversitets-COP. Det skrives frem.
- Det tydeliggøres i indledningen, at det ikke er afdelingernes skyld, at vi ikke har nået vores medlemsmål. Afsnittet flyttes evt. til medlemsstrategi.
- Grøn trepart som mærkesag skrives tydeligere frem
- Råstoffer skrives ind som prioriteret opgave under cirkulær økonomi.
- HB bakkede op om en generel formulering omkring bioblitz gennem samarbejde og fondsstøtte mhp. at lave en national dag på sigt. Forslaget imødekommes delvist. Forslaget er også spændende ift. arealer, der skal omlægges. Her kan vi have en baseline. Kan evt. også indarbejdes mere i frivilligstrategien. Mikkel H indkalder til møde om dette.
- Artsdatabase skrives ind ifm. natur- og biodiversitetslov
- Opfølgning af grøn trepart er en implementeringsopgave. Står fint i AP.
- Strategiske netværk: HB ønsker ikke at træffe beslutning om at løfte et specifikt netværk op som strategisk netværk ifm. AP (ud over på frivilligområdet som indgår i forslaget til AP). HB ønsker en drøftelse forberedt med det for øje. Netværk sættes på et kommende møde, så det samlet behandles, hvilke netværk der skal prioriteres ekstra. Skrives ikke ind i AP
- IT skal også omfatte en afklaring af DN's debatside fremadrettet. Det skrives ind i AP.
- Sekretariatet ser på teksten om funding ift. ungeindsatsen
- Naturlige landskaber tilføjes i AP

HB godkendte desuden behandlingen af forslagene i bilag 3.2. Maria sørger for, at forslagsstillerne får gode og grundige svar.

Der udarbejdes en pixi-udgave af aktivitetsplanen.

4

4 - Budget 2026

**Luisse S. Østerlund,
Lars Midtby**

Indstilling:

HB skal beslutte at indstille budget 2026 mhp. REP's godkendelse.

Sekretariatet har arbejdet videre med budgettet siden det ekstraordinære HB-møde i august. Det overvejes fortsat, at om der skal justeres noget på baggrund af de organisatoriske ændringer, og der er også ændret lidt på merchandise og midler afsat til Naturmødet.

Konklusion

HB godkendte første udkast til budget. Budgettet genbehandles på det digitale møde d. 25. september, hvorefter det sendes i høring i organisationen forud for REP.

De REP-deltagere, som har en særlig interesse i økonomi, er velkomne til at kontakte sekretariatet for en uddybning af budgettet.

HB havde følgende kommentarer og spørgsmål

- Budgettet er svært at gennemskue for aktive uden for HB. Det virker som om, vi underbudgetterer ift. hvordan økonomien ser ud. Det efterspørges, at tingene står tydeligere og klarere. Når vi taler medlemmer, hvad taler vi så om? Der ønskes flere ord på sagsfremstillingen, mere transparens.
- HB har truffet en principbeslutning om arv, men der blev anmodet om en drøftelse af budgettering af arv på længere plan.
- Det blev efterspurgt, at det specificerede budget vedlægges det øvrige materiale i dagsorden og ikke i teams-tråden, så HB-materialet ligger samlet.
- Det skrives ind, når budgettet sendes i høring, at Luise er tilgængelig, hvis budgetforslag skal kvalificeres økonomisk.

5

5 - Beslutning om logo

**Søren Møllerup Dawe,
Lars Midtby**

Indstilling:

HB skal beslutte at sætte et eller flere forslag til nyt logo til afstemning i repræsentantskabet samt drøfte hovedbestyrelsens rolle i debatten i organisationen frem mod repræsentantskabsmødet.

Søren og Emil præsenterede processen omkring logo, hvilke udfordringer et nyt logo skal adressere og bud på nye logoer, som en ambassadørgruppe af aktive fra afdelinger og repræsentantskabet har indstillet til HB.

Beslutning:

HB besluttede at give repræsentantskabet valget om de 3 logoer, som fokusgruppen har udvalgt. HB vil samtidig være tydelig om, at HB foretrækker det ene af dem.

Afstemningen deles op i to afstemninger:

1. Hvilket af de tre logoer?
2. Skal DN have nyt logo?

HB vil gerne engagere sig i processen frem mod REP-mødet.

HB havde følgende kommentarer og spørgsmål:

HB drøftede, om man skulle pege på et logo eller indstille alle tre, som fokusgruppen har udvalgt. Argumenter for et logo var bl.a., at det er indstillet af fokusgruppen, som har lavet et grundigt forarbejde. Argumenter for at indstille to eller tre logoer er, at repræsentantskabet får valget. Det vil måske opleves mere demokratisk.

Det blev nævnt, at det har været en god, lang og grundig proces med stor inddragelse. Nu er der kun mavefornemmelse tilbage. Det blev understreget, at det er vigtigt, at fokusgruppen og den inddragende proces gøres tydelig, så det ikke føles som om, man får noget trukket ned over hovedet. Det kan overvejes, om repræsentanter fra fokusgruppen skal være med til at præsentere logoet på REP.

6 - Status og drøftelse af de lokale treparter

Nina Larsen Saarnak

Indstilling:

HB orienteres om og drøfter status på arbejdet i de lokale treparter samt den justerede projektbeskrivelse.

Sekretariatet orienterede om status. Der var på tidspunktet for mødet indgået aftale om 4 omlægningsplaner. De leverer alle fint på kvælstof og lavbund, men har varierende kvalitet ift. at levere på natur. Hvor naturopgaven ikke er løst tilfredsstillende er der dog indgået aftaler om, hvordan opgaven løses i 2026. For de øvrige treparter ændrer status sig løbende. Nogle er i god gænge, mens andre er udfordrede af tidsplaner, utilfredsstillende planlægning for natur eller besværligheder ift. at planlægge for det fulde indsatsbehov i udvalgte delvandområder.

DN's lokale repræsentanter arbejder tæt sammen med GTV'teamet for at løse opgaverne tilfredsstillende. I det omfang der er problemer, og disse ikke løses hurtigt lokalt, tages problemerne videre nationalt i de fælles dialogfora med de andre parter, såvel på sagsbehandlerniveau som ledelsesniveau og politisk niveau – alt efter behovet. Formålet er hurtigst muligt at finde tilfredsstillende løsninger som parterne kan se sig selv i og som respekterer den stramme tidsplan og de fælles aftaler.

Konklusion

HB tog orienteringen til efterretning.

7 - Model for grønt landsmøde og REP

Mikkel Havelund

Indstilling:

HB skal beslutte, hvilken model for landsmøde og repræsentantskabsmøder, som hovedbestyrelsen ønsker at indstille til repræsentantskabet samt beslutte, om der er behov for forudgående debat i organisationen

Konklusion

HB tilslutter sig at det grønne landsmøde fastholdes hvert år, men der skal arbejdes med formen og det *pay off*, vi får. HB foreslår, det formatet bryde i om så REP-mødet ikke er komprimeret om søndagen. Fx kan lørdagen åbnes med præsidentens beretning, personvalg lægges ind lørdag eftermiddag og formaterne blandes lidt mere, så der også er plads til workshops eller inspiration om søndagen.

HB besluttede, at efterårsmødet forsøgsvis afholdes digitalt i efteråret 2026 med efterfølgende evaluering. Ift. indstillingen til repræsentantskabet, skal det være tydeligt, hvad det koster at afholde de forskellige formater. Og hvad der spares ved at skære fredagen af det grønne landsmøde. Der planlægges med at strategiarbejdet kick startes på det grønne landsmøde i 2026.

HB havde følgende bemærkninger og kommentarer:

- God ide med flere pause. Mange oplevede at skulle løbe fra det ene til det andet og savnede tid til det sociale.
- Grønt landsmøde er en succes målt på dem, der deltager. Har vi målt på succes i afdelingerne? Giver det øget aktivitet? Giver det flere aktive?
- Det blev foreslået, at grønt landsmøde afholdes hvert andet år
- Grønt landsmøde er en god oplevelse og god måde at opbygge netværk og komme ind i organisationen på ny som aktiv.
- Forslag om at droppe udflugter og i stedet give tid til at netværk kan mødes.
- Der var både argumenter for og imod digitale REP-møder. En nævnte erfaringer fra tidligere, at digitale møder giver adgang til nogle nye og andre typer, hvilket også er demokratisk.
- Der blev argumenteret for, at det grønne landsmøde er fremtiden. Fedt at mange ansatte deltager og skaber synergi mellem sekretariat og aktive.
- Forslag om at prøve et digitalt REP i 2026 og så træffe ny beslutning i 2027.
- DN er de eneste som har to repræsentantskabsmøder om året. Vi kunne også foreslå at skære det ene helt væk.
- HB drøftede, hvad demokrati er. Mange har ikke oplevet de gamle REP-møder som demokratiske, hvor det er de samme 7, der har ordet. Demokrati er ikke bare kvantitet i antal møder. Vi har ikke et godt demokrati alene fordi, vi har to REP-møder. Det handler om at gøre ting på nye måder, at inddrage nye og flere, at holde vores ører åbne. Måden vi har demokrati på, er langt vigtigere end antallet af møder.
- HB ønsker at grønt landsmøde gentænkes ift. at skabe større organisatorisk pay off
- Forslag om at nedsætte styregruppe af frivillige til at arrangere grønt landsmøde eller at netværkene kan lave grønt landsmøde.

8

8 - Dagsorden for REP E25

**Rikke Friis Højland,
Lars Midtiby**

Indstilling:

HB skal godkende foreløbig dagsorden til efterårets repræsentantskabsmøde, som afholdes lørdag d. 22. november.

Konklusion:

HB godkendte udkast til dagsorden for REP-mødet i november.

HB havde følgende bemærkninger og kommentarer:

Det blev foreslået at behandle kontingent som selvstændigt punkt, men sekretariatet svarede, at det hænger sammen med AP og budgetbehandlingen, fordi vi vil mangle en million, hvis kontingentstigningen ikke går igennem.

Det blev påpeget, at der er afsat 2 timer til frokost. Sekretariatet svarede, at er en tastefejl, da der skulle have stået 12.40-13.40. Resten af tidsplanen passer.

Det blev drøftet, om deltagere, der tager ordet, skal have lov til at få ordet igen i samme debat. Argumenterne for var, at man kan få lov at replicere og argumenterne imod var at flere får lov at komme til orde.

9

9 - Godkendelse af kandidater til faglige udvalg og OU

Jens la Cour, Mikkel Havelund

Indstilling:

HB skal godkende de indstillede kandidater til Naturfagligt udvalg, miljøfagligt udvalg, planfagligt udvalg og organisationsudvalget.

Konklusion

HB godkendte de indstillede kandidater til de tre faglige udvalg.

HB besluttede, at NFU og PFU får dispensation til at indsupplere medlemmer. HB skal godkende kandidaterne, og det aftales med sekretariatet, hvor lang tid de får.

HB drøftede, hvilke kompetencer der er vigtige i et fremtidigt OU og hvordan man får skabt mest repræsentation ift. erfaringer, geografi, alder, køn etc.

HB pegede på følgende kandidater til OU:

- Thomas Beck (DN Hillerød),
- Niels Hilker (DN Sorø, Lokalpolitisk netværk)
- Asta Matilda Jessen (FLOR Aarhus – snart KBH)
- Alfred Borg, DN Favrskov
- Lise Norre (DN Vesthimmerland)
- Malik Jim Riishøj (DN Nyborg, Naturplejenetværket, REP-medlem)
- Ellen Esmann (DN Aarhus)
- Line Louise Gerber (frivillig i FLOR, arrangør af FLORfest)
- Nanna Bille Adamsen (DN Nyborg)

HB udvalgte følgende observatører til OU: Susanne, Mosegaard, Birgitte, Michael, Mikkel og Sebastian Jonshøj.

HB havde følgende input og drøftelser:

Jørn, MFU: Har forsøgt at rekruttere ift. det vedtagne kommissorium, og der er kommet nye til. Han oplever, at MFU er godt dækket ind, og indstiller at alle kandidater godkendes.

Susanne, PFU: Oplevede at fristen var kort til at finde de rigtige kandidater til PFU. Vil gerne indstille de kandidater, der er opstillet, men vil gerne kunne supplere med nogle flere i løbet af året. Hun konstaterer, at MFU opnormerer med planlægning, hvilket hun er glad for.

Martin, NFU: Det er gode kandidater til NFU, som han indstiller til godkendelse. Vil gerne have mulighed for at indsupplere i løbet af året ligesom Susanne, da han savner nogle specifikke fagområder, fx en entymolog.

10

10 - Godkendelse af mødekalender

**Lars Midtiby, Rikke
Friis Højland**

Indstilling:

HB skal godkende mødekalender for 2026.

Konklusion

Maria konkluderede, at HB primært ønsker dagsmøder med lidt afveksling og helst mandag og fredag. Sekretariatet opdaterer mødekalenderen på den baggrund og sender den i skriftlig høring.

HB havde følgende input:

For Maria Mosegaard fungerer heldagsmøder bedst.

Susanne har en udfordring med sommerfest d. 11. september.

Michael ser gerne, at det er jævnt fordelt i en blanding af hele dage og eftermiddagsmøder.

Birgitte kan godt forstå, hvorfor man prøver at fordele det på ugedage og tidspunkter, men det fungerer ikke godt for hende. Mandag og fredag er at foretrække for Birgitte, da alle treparts-møder ligger tirsdag-torsdag.

Mikkel: Fint at det ligger i arbejdstiden, fordi der er mange aftener med andet. Ugedage er ikke afgørende. Ift. årshjul bør vi skrive strategiudvikling tydeligt i plan for 2026.

Krab: Genopstiller ikke til HB og er måske ikke med til foråret, men vil prøve at være med digitalt.

11

11 - Gensidige orienteringer

Trivselsmåling

Lars orienterede om trivselsmålingen foretaget på sekretariatet lige før sommerferien.

Grundlæggende er målingen meget positiv. 98 % er godt tilfreds med deres arbejdsplads, 99 % oplever indflydelse på deres opgaver og 94% oplever den fornødne fleksibilitet til at forene job og privatliv. Der er nogle områder med behov for justeringer bl.a. arbejdspress (21%), dårlige oplevelser med aktive (10 personer), støj (16%), belysning (11%) og mødekultur (15%).

Mikkel Ejning gav udtryk for, at det er meget flotte tal. Han stiller sig til rådighed for at inspirere til bedre mødekultur.

Maria Mosegaard opfordrede til, at HB engagerer sig i at binde organisationen sammen og hvordan får vi lokalafdelingerne tænkt mere ind på tværs af sekretariatets afdelinger.

Martin Vestergaard:

Martin orienterede om, at NFU har besøgt Hem skov og var meget begejstrede.

Martin er bortrejst i november og deltager ikke i HB-møde og REP-møde

Michael Kruse:

Michael har været til råstof-årsmøde i Aalborg, hvor han oplevede en meget inkluderende stemning og mange gerne ville DN.

12

12 - Evt. og evaluering af mødet

Der blev takket for et godt møde, godt mødemateriale og for at tidsplanen blev overholdt. Det er godt, at medlemmer i HB kan være uenige og diskutere og samtidig have god dialog.

Det blev påpeget, at mødematerialet skal udsendes mindst en uge før mødet.